

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LI. An Christum Descendiße ad inferos, sit gehennam pertuliß; sicque nos redemiße?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

terire, vel extingui post solutionē à corporibus: Verum tunc *Aus* non efficaciter conuincit Anabaptistas, dicens, Animam Christi ex eo immortalē fuisse, quod coniuncta Deo non sit permittenda rueri in infernum: *Aus* certē sequitur; Animas impiorum extingui, &, quod ruant in infernum;

2. Deinde, Quia dicit Animā Christi non interisse, quia diuina virtute suffulta fuit: Ergo sensit CALVINUS, quod ex se ipsa fuerit extinguiibilis; sed inextinguiibilis ob Dei virtutem. Cū autem Dei virtus ea, seu gratia, procul absit ab impiis animabus; necesse fuerit eas extingui, iuxta Calvinum.

3. Istud declarant producti ab eo typi. 1. Prebet argumentum immortalitatis anima sua, cū Ionam triduo immersum in ventre ceti, mortis sue typum constituit. Venter ille morse est. Animam igitur saluam in morte habuit: modo scilicet quo Ionas, virtute diuina suffultam: Sine hac Ionas perisset, perisset & anima Christi. 2. Item ibidem: Quid est quod Isaac non moritur; nisi quia, quod proprium est homini, immortale Christus præstitit; hoc est, Animam? Arias verò, animal irrationale, qui in eius locum ad mortem substituitur, corpus est. Sicut igitur Isaac erat ex natura morte debilis, ita Christi anima ex se, (iuxta Calvinum) dici videtur extinguiibilis, nisi diuina virtute suffulta perdurasset.

4. Non absorberi Animam ab inferno, sed suffulciri à Deo, est Caluino, Non extingui eandem: Ergo Absorberi eam, esse debet illi, extingui: Nec enim datur medium. At qui suprā ex ipso sapius accepimus, Animam Christi absorptam

fuisse: Ergo & extinctam fateri cogitur: quantumcunque id contra Anabaptistas negat. Quare istud? *Descendit ad inferos, erit Caluino idem quod, extinguitur interijt.*

QVÆSTIO LIV.

An Christi Descendisse ad inferos, sit gehennam pertulisse; Sicque nos Redemisse?

LUTHERANI, ex Luthero in Psal. 16, Schmidelino, Epino, vbi supra &c. affirmant talia: Christus verè ad infernum damnatorum secundum TOTAM PERSONAM, post crucis mortem descendit; & ibi peccatorum nostrorum in anima & corpore, penas luit: ignē infernalem expertus est, & gehenna flammis deguit auit. MELANCHTHON in Locis Communis cap de Filio, bis dicit, Christum luctatum grauissimè cum tentatione de Abiectione sui. BRENTIVS in Ad. 2. Christus inferni perissum esse dolores ait. &c.

CALVINISTÆ; nominatim CALVINUS Instit. 1. 2. c. 16. §. 8. 9. 10. 11. 12. Et in Carthifimo paruo: In Psychopanny. Et in Matth. c. 27. docet, dici Christum ad inferos descendisse: quia passus est dolores animarum damnatarum. 2. Hosce nil esse, nisi anxietatem conscientia coitantis iratum sibi Deum. 3. Christum sibi Deum infensum apprehendisse, tum propter nos, tum ob metum propria salutis amittenda; indeque ineffabilem animi anxietatem perpesum, qualem, qui scisti, eternum sese periturum. 4. Sic in orco versari coepisse Christum in horto. In cruce clamantem abisse profundius: In morte profundissime absorptum eterna mortis reum irato Deo. 5. Huic tali ad inferos Christi, descensus totam nostram tribui Redemptionem: ut sine qua Christi mors in cruce nullius pretij extitisset. Instit. 1. 2. c. 16. §. 10. Nihil actum erat, si corporea tantum morte defunctus fuisset Christus: Sed opera simul pretium erat, ut diuina ultionis seueritatem sentiret. Et infra: Unde etiam eum oportuit cum inferorum copijs quasi consertis manibus luctari. Similia fufius in Matth. 27. Præmissa carptim ex illo perstrinxi: Verbotim liquent suprā. L 2 Sum-

Summatim ergo, Christum ad inf. ros descen-
dise nihil aliud est, quam, 1. Dinine ultionis
sensisse severitatem: 2. In locum scelerato-
rum submissum fuisse instar rei: 3. Mortem
perulisse, qua sceleratis ab irato Deo infligitur:
4. Pertulisse in anima cruciatus hominis dā-
mnati. 5. Implicitum fuisse doloribus, quos
parit maledictio & ira Dei. 6. Cum infe-
rorum copiis fuisse luctatum. 7. Hæc expositio
non sancta modo est & pia, Caluino; sed plena
etiam eximia consolationis, sic, ut in qua ponat
omnem vim redemptionis. Vide infra que-
stio. 63.

SVADENT istis, 1. Isa. 53. Vidimus eum
percutsum à Deo: ergo irato. 2. Isa. 53. Cor-
rectio pacis nostra super eum: Ergo luere de-
buit pœnas damnatorum nobis debitas. 3.
Matth. 26. Mœror, metus, & agonia Christi
insolita insolitæ pœnæ sunt iudicia; aut Chri-
stus martyribus, maleficisque fuisset infirmi-
or. 4. Matth. 27. Deus meus, &c. In hæc
erupit, quia Deum iratum apprehendit. 5.
Act. 2. Quem Deus suscitavit SOLVTIS Do-
loribus inferni: iuxta quod impossibile erat tene-
ri illum ab eis. 6. Heb. 5. Preces ad eum,
qui posuit eum saluum facere à morte, & e. offe-
rens, exauditus est. 7. Sic Hilarius lib. 2. de
Trinitate docet.

AVTOR. Duo hîc: Respondebo:
& Refutabo.

I. DICO AD I. Percussit eum Pa-
ter, id est, occidi permisit non ex ira, sed
gratia sui, Christi, nostri. Ut Abraham
occisurus filium charissimum, Deia, ait
Hieron. temporali morte, non gehen-
nali percussus est.

AD II. Ergo æternum pati debuis-
set, ut damnati. At patientis Christi
Dignitas & Charitas dant pretium pas-
sioni.

AD III. Nullus Patrum dicit eam
tristitiam fuisse de suæ animæ salute. 2.
Tristis, timuit, quia sic voluit; non coa-

ctus; idèo fortior erat cunctis. Hinc co-
piofa est redemptio.

AD IV. Clamore hoc id indica-
uit, Deitatem Potuisse fragilem suâ Hu-
manitatem eripuisse; sed Noluisse, ex
gratiâ.

AD V. Solutis doloribus Mortis le-
gunt græci Patres: nam Christus vicit
mortem, eiusque dolores: quin & morti
mori fuit, & infernum confregit, iam
gloriosus, non pœnolus amplius: nam
mortuus est semel corporaliter: mors infer-
nalis non illi dominabitur. 2. Latini le-
gunt inferni vel inferorum. q. d. soluit do-
lores, ne porro detineretur in eis. Sic
Iren. Aug. &c. 3. Item, soluit eos, quod
ipseteneri nequisset ab eis. Aug. epist. 99.

AD VI. Exauditus est ἀπὸ τοῦ εὐλα-
βείας, id est, ait Caluinus, à metu suo. at
Beza contra eum docet εὐλαβείας signi-
ficare pietatem, reuerentialem timorem:
vrget igitur vocem ἀπὸ, id est, ex, non
propter: q. d. ex reuerentia Dei in Chri-
stum liberatus est à metu damnationis
perennaturæ. At Chryl. Oecum. The-
ophy. aiunt, Exauditus est, quia ΜΕΤΕ-
ΒΑΤΥΡ exaudiri. Sic & Erasmus ibid.

AD VII. At laboramus in defensi-
one S. Hilarij, quod non omnino nega-
rit dolores Christi: & inferni dolores
tribuisset Christo?

II. REFUTATIO inauditæ impie-
tatis Caluinianæ jam facta est.

I. Ab Calvinistarum ipsorummet
Dissensione apud Perkinsum in explic.
Symboli: & apud Schlüsselb. Partim ab
Lutheranis. Quin ipsa illa sententia Cal-
uini in ortu suo visa est Bullingero, dicta-
que Indignissima blasphemia: Bellarmino
& Orthodoxis, Nova & inaudita impie-
tas. 2. Scri-

3. Scripturæ, omnia, quæ pertalitur Christus, singulatim referunt sparsim; de inferno perpeffo silent: Eadem totam redemptionem nostram tribuunt obedientiæ, charitati, sanguini & morti Dominicæ: inferni pœnis nihil. Vide in meo *Antichristo* q. 12.

3. Si inde ab agonia hortensi cœpit in orco versari IESVS; ecquî salutis securus ait Caiphæ: *modo videbitis Filiû hominis venientem in nubibus cœli?* Pilato: *Regnum meum non est de hoc mundo?* Latroni: *Hodie mecum eris in.* &c. Ecquî orat pro crucifixoribus: Animam Patri commendat? Hæc non sunt desperantis; sibi metuentis, aut saluti diffidentis suæ.

4. Quomodo Ecclesia, celebrans memoriam Passionis in cruce, non celebrasset vnquam memoriam passionis infernalis?

5. SS. Patres descensum Christi describunt, non vt damnati, sed vt Victoris gloriosum.

6. Si Christus desperasset; grauissimè peccasset: Ecquî peccato nos à peccatis redemisset?

7. Falsum est Caluini fundamentû: scilicet. *Esse in inferno, aliud non esse, quam iratum timere Deum.* Nam hæresis ea est in Origine damnata; teste, *S. Hier. epist. ad Autum.* Dein sequeretur, Multos in viuis, esse simul in orco damnatos; id quod statui vitæ huius repugnat.

QVÆSTIO LIII.

An Christi descensus Aerni sit antrum sepulcri?

LUTHERANIS Vbiquitatis esse infernus vbique debet, Aut nusquam,

Aut in eum non descendisse Christum.

1. Vbique, Quia vbi descendens erat Christus, ibi erat & infernus; quippe *descendit ad inferos.* Sed Christus erat vbiquis vbique: ergo & infernus pariter: &c. *Item;* Simul Christus erat in cœlo; ergo cœlum infernus erat: erat & in ventre cæti, ac matris, iuxta cosdè: &c. Quare qui erat vbique in locis, loca eadem quoq; cum ipso, & omnino in omnibus fuisse videri possunt.

2. Quòd si descendit ad inferos; certè prius apud eos non fuisse necesse est; aut infernum non extitisse vsquam; vt in quo non apparere, existens, vbique Christus potuerit.

3. Denique existenti Vbique, nihil est sursum, deorsum; rursum, prorsum; horsum aut illortum nihil; sed vnus omnia locus: non igitur eidem esse motus vllus vsquam potest. Et tamen *descendit ad inferos* Lutheranis Christus. Quo pro descensu nobiscum eatenus sentiunt contra Calvinistas. Nisi quod Brentius dicat in Catechesi sua anni 1551. & 1552. *Descendisse Christum ad inferos, tautologia est; & idem significat, quod, Sepultum esse Christum.* Vide suprâ quæst. 51. Brentiû accerrimè impugnat Beza: vt subiecta docent.

CALVINISTÆ, vt BEZA in Actor. c. 2. Bucerus in Matth. c. 27. *Descendit ad inferos,* id est, aiunt, *ad sepulcrum:* eò, quod *Infernus* iis in Scripturis significet *Sepulcrum:* Volûtq; istud, *Sepultus est,* id est, *Descendit ad inferos,* explicari. 1. CALVINVS, in *Psal. 15. & Instit. lib. 2. c. 16. §. 9.* istis pleraque assentitur loc. Scripturæ ita interpretari posse.

2. At diffitetur in Symbolo istud, *Descendit ad inferos,* s; pulcrum notare; sed tartarû, eoque caput dissentit ab istis, licet dextra sinistraque manibus suis.

3. Inquit ibid.

L 3 cum